

**MESTO TORNAĽA**

**Pre zasadnutie  
Mestského zastupiteľstva  
v Tornaľi dňa 07.09.2017**

**K bodu rokovania číslo: 7**

Názov materiálu:

**Správa č.7/2017 o výsledku kontroly stavu Kroniky mesta Tornaľa**

**Vypracovala a predkladá:**

Ing. Erika Gyórfiová  
hlavná kontrolórka mesta Tornaľa

**Návrh na uznesenie:**

Mestské zastupiteľstvo v Tornaľi

Berie na vedomie

Správu č. 7/2017 o výsledku kontroly stavu Kroniky mesta Tornaľa

**S P R Á V A**  
**o výsledku kontroly stavu Kroniky mesta Tornaľa**

V súlade s ust. § 18f ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hlavný kontrolór obce predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí, predkladám túto správu o výsledku kontroly za obdobie od plánovaného zasadnutia MsZ v Tornali, konaného dňa 22.06.2017, ktorá obsahuje výsledok kontroly vykonanej na základe plánu kontrolnej činnosti na 2. polrok 2017 schváleného uznesením MsZ č.68/2016 zo dňa 22.06.2017.

**Všeobecné náležitosti:**

Povinná ( kontrolovaná) osoba) : Mesto Tornaľa, Mestský úrad, Mierová 14, 982 01 Tornaľa, IČO: 00 319 091

Oprávnená ( kontrolujúca) osoba: hlavná kontrolórka mesta Tornaľa

Miesto vykonávania kontroly: v priestoroch Mestského úradu , Mierová 14, Tornaľa

Kontrola bola vykonávaná v čase : od 18.07.2017 do 24.08.2017

Dátum zaslania návrhu správy z kontroly: 24.08.2017

Dátum zaslania správy z kontroly: 30.08.2017

Počet prijatých odporúčení: -

Počet prijatých opatrení: 3

Dátum predloženia zoznamu splnených opatrení: 31.01.2018

Cieľ ( predmet) kontroly:

Kontrola stavu Kroniky mesta Tornaľa

Typ kontroly: kombinácia finančnej a nefinančnej kontroly

Kontrolované obdobie: roky 2011 až 2017

Štatutárny zástupca: Mgr. Anna Szögedi, primátorka mesta

## 1. Legislatívny rámec:

### a) Všeobecne záväzné právne predpisy

1. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
2. Zákon č. 80/1920 Sb. o pamätných knihách obecných s platnosťou pre Slovenskú republiku,
3. Podrobné úpravy na vykonávanie zákona č. 80/1920 Sb. prinieslo Vládni nařízení o pamätných knihách obecných č. 169/1932 zo 17.11.1932, ktoré na Slovensku doplňal Výnos Ministerstva školstva o národnej osvete č. 19746 z 23.3.1933,
4. Obežník zn. 353 – 1 – 950 Arch. Č. 494 Povereníctva vnútra z 18.4.1950,
5. Smernica č. 32367/1955 – O – II/1 Povereníctva kultúry z 5.1.1956,
6. Pokyny Ministerstva kultúry SSR č. 6502/1983 – 31 o obecných kronikách z 9.12.1983 a výklad k týmto pokynom č. MK 6502/1983 – 31 o obecných kronikách z 9.12.1983 a výklad k týmto pokynom č. MK 6502/1983 - 31

### b) Interné predpisy

Štatút mesta Tornaľa s účinnosťou od 6.7.2011.

## 2. Predložené doklady, písomnosti, informácie a iné podklady ku kontrole

Kronika mesta Šafárikovo založená v roku 1982 ( do konca r. 2003)

Kronika mesta Tornaľa za rok 2004

Kronika mesta Tornaľa za rok 2011

Kronika mesta Tornaľa za roky 2012 – 2015

Štatút mesta Tornaľa účinný od 6.7.2011

## 3. Samotný výkon kontroly – opis zistených nedostatkov, návrh odporúčaní alebo opatrení

### 3.1 Záonné ustanovenia o vedení kroniky

Podľa § 4 ods. 3 písm. s) zákona č. 369//1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny ( § 3ods. 3 zákona č. 184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sa kronika obce môže viesť aj v jazyku menšiny).

Je zrejmé, že zákonom o obecnom zriadení je obciam resp. mestám stanovená povinnosť viesť kroniku.

Čo sa týka samotného vedenia kroniky obce, tak ešte aj dnes sa opiera o zákon č. 80/1920 Sb o pamätných knihách obecných, ktorý bol postupne spresňovaný Vládnymi nařízením, Obežníkov Povereníctva vnútra, Smernicou Povereníctva kultúry a Pokynmi Ministerstva kultúry SSR. Uvedenú skutočnosť resp. platnosť tohto zákona č. 80/1920 Sb. potvrdzuje aj skutočnosť, že návrh zákona LP/2017/515 , ktorým sa

mení a dopĺňa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorý je v čase vykonávania tejto kontroly v pripomienkovom konaní, obsahuje zrušovacie ustanovenie s navrhovanou účinnosťou od 1.1.2018, ktorým sa zrušuje zákon č. 80/1920 Sb o pamätných knihách obecných s platnosťou pre Slovenskú republiku.

Aj v súčasnosti platný zákon č. 80/1920 Sb. znie:

*Číslo zákona: 80/1920 Sb.*

*Název zákona: o pamätných knihách obecných*

*Plné znění zákona:*

*Zákon ze dne 30. Ledna 1920 o pamětních knihách obecních*

*§1*

*Každá politická obec jest povinna založiti a vésti pamětní knihu obecní.*

*§ 2*

*K založení a vedení pamětní knihy obecní zřízena budiž v každé obci komisie. Zápisy provádí kronikář, ustanovený obecním zastupitelstvem, za přiměřenou odměnu.*

*§ 3*

*Prověsti zákon ukládá se ministru školství a národní osvěty a ministru vnitra.*

*§ 4*

*Zákon nabývá platnosti dnem vyhlášení.*

*T.G.Masaryk v.r.*

*Tusar v.r.*

*Habrman v.t.*

*Švehla v.r.*

### **3.2 Výsledok kontroly – opis zistených nedostatkov**

Interným dokumentom mesta, ktorý sa venuje kronike mesta, je Štatút mesta Tornaľa s účinnosťou od 6.7.2011, kde Tretia hlava obsahuje nasledovné skutočnosti:

#### *Kronika mesta Tornaľa*

##### *§ 41*

- 1. Kronika mesta Tornaľa sa vedie v úradnom jazyku a v maďarskom jazyku.*
- 2. Zápisy do kroniky sa vykonávajú raz za štvrtrok.*
- 3. Zápisy chronologicky dokumentujú fakty zo spoločenského a hospodárskeho života mesta. Sú hodnoverným svedectvom o udalostiach v meste a o ľuďoch, ktorí sa pričínili o prospech žitia miestneho spoločenstva.*
- 4. Spracovaním zápisov do kroniky je poverený mestský kronikár, ktorého menuje a odvoláva primátor mesta.*
- 5. Text jednotlivých ročných zápisov do kroniky schvaľuje mestské zastupiteľstvo po vyjadrení komisie školstva a kultúry mestského zastupiteľstva.*

Kontrolou boli zistené nasledovné skutočnosti:

Nakoľko aj v súčasnosti ešte platí tento zákon č. 80/1920 Sb., je nutné konštatovať **rozpor § 41 ods. 4 Štatútu mesta Tornaľa** s týmto zákonom z dôvodu, že zákon v § 2 jednoznačne určuje, že kronikára ustanovuje obecné zastupiteľstvo, avšak v Štatúte mesta je uvedené, že kronikára mesta menuje a odvoláva primátor mesta.

Kontrolou boli zistené nasledovné skutočnosti:

Na webovej stránke mesta [www.mestotornala.sk](http://www.mestotornala.sk) v časti: O meste – Kronika mesta - sú zverejnené nasledovné dokumenty:

Kronika mesta Šafárikovo, ktorá bola založená 1.5.1982, obsahuje 59 strán, zverejnená na webovej stránke mesta 28.12.2016, za kronikárku bola schválená uznesením Rady MsNV v Šafárikove č. 46/1982 dňa 20.4.1982 Matilda Pajtášová. V tejto kronike sa zároveň uvádza, že o vedení kroniky v minulosti sa nenachádzajú žiadne záznamy. V tejto kronike sú spracované obdobia od r. 1900 do konca roku 2003. Na webovej stránke mesta je zverejnený textový prepis originálu kroniky, ktorá je písaná ručne do zviazanej knihy ( kroniky), jednotlivé dátumy schvaľovania zápisov v kronike Radou MsNV resp. mestským zastupiteľstvom sú uvádzané v kronike.

Kronika mesta Tornaľa za rok 2004, obsahuje 12 strán, zverejnená na webovej stránke mesta 22.8.2012, spracovala Ing. Milena Helembaiová.

Dátum schválenia mestským zastupiteľstvom: Na základe vyjadrenia Ing Helembaiovej, odsúhlasil len primátor mesta.

Kronika mesta Tornaľa za rok 2011, obsahuje 18 strán, zverejnená na webovej stránke mesta 22.8.2012, spracovala Ing. Milena Helembaiová.

Dátum schválenia mestským zastupiteľstvom :03.05.2012 uznesenie č.86/2012

Vyjadrenie komisie školstva a kultúry mestského zastupiteľstva dňa:17.4.2012

Kronika mesta Tornaľa za rok 2012 – 2015 , obsahuje 37 strán, zverejnená na webovej stránke mesta 26.9.2016, spracovala Ing. Milena Helembaiová.

Dátum schválenia mestským zastupiteľstvom: 22.9.2016 uznesenie č. 123/2016.

Vyjadrenie komisie školstva a kultúry mestského zastupiteľstva dňa:09.09.2016

Kronika mesta Tornaľa za rok 2016 v čase vykonávania tejto kontroly ešte nebola schválená a zverejnená. Kronika mesta Tornaľa za rok 2017 sa vedie priebežne.

**Konštatovanie:**

**Kronika mesta Tornaľa od začiatku roku 2005 do konca roku 2010 nie je vôbec vedená. Je zrejmé, že za tieto obdobia nikto nespracoval dôležité údaje a informácie o udalostiach v meste Tornaľa, čo je určite na škodu, a tieto informácie budú v budúcnosti chýbať ako veľmi dôležitý zdroj historických poznatkov o meste Tornaľa. Nevedenie kroniky bolo v príkrom rozpore s § 4 ods. 3 písm. s) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Pozn. tieto roky nie sú predmetom tejto kontroly, z uvedeného dôvodu je to uvedené len ako konštatovanie. V súčasnosti od roku 2011 sa kronika mesta vedie.**

**Pri výkone tejto kontroly sa posudzuje súlad vedenia kroniky so Štatútom mesta Tornaľa, ktorý je posledne schválený, a to s účinnosťou od 6.7.2011.**

Kronika mesta Tornaľa sa vedie prostredníctvom výpočtovej techniky, originály sú zviazané hrebeňovou väzbou a sú archivované na Mestskom úrade, odbor sociálno – správny a školstva.

- Podľa § 41 ods. 1 Štatútu sa kronika mesta vedie v úradnom jazyku a v maďarskom jazyku. Kronika mesta za roky 2011 až 2015 je vedená len v slovenskom jazyku, čo je **v rozpore s § 41 ods. 1 Štatútu mesta Tornaľa**, je to v súlade so zákonom. Ak teda mesto v tomto smere rozšírilo svoje povinnosti a využilo možnosť, že môže kroniku mesta viesť popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny, tak by to malo dodržať. A ak tak z určitých dôvodov nekoná, je potrebné upraviť v tomto smere Štatút mesta.
- Podľa § 41 ods. 2 Štatútu sa zápisy do kroniky vykonávajú raz za štvrt'rok. Kontrolou kroniky za rok 2016 a 2017 bolo zistené, že tieto zápisy boli vykonávané štvrt'ročne.
- Podľa § 41 ods. 4 Štatútu spracovaním zápisov do kroniky je poverený mestský kronikár, ktorého menuje a odvoláva primátor mesta. Vedením kroniky za rok 2004 bola poverená Ing. Milena Helembaiová, na základe jej vyjadrenia len ústnym príkazom od primátora mesta. Menovacím dekrétom primátorky mesta zo dňa 03.01.2017 bola Ing. Milena Helembaiová oficiálne poverená vedením kroniky mesta. Uvedené je v súlade s § 41 ods. 4 Štatútu mesta.
- Podľa § 41 ods. 5 Štatútu sa text jednotlivých ročných zápisov do kroniky schvaľuje mestským zastupiteľstvom po vyjadrení komisie školstva a kultúry mestského zastupiteľstva. Nakoľko kronika mesta za roky 2012 – 2015 bola schválená jedným uznesením mestského zastupiteľstva v roku 2016 je zrejmé, že neschvaľovanie ročných zápisov mestským zastupiteľstvom do kroniky bolo **v rozpore s § 41 ods. 5 Štatútu**.

**3.3 Zoznam príloh preukazujúcich zistené nedostatky:**

Jednotlivé doklady sú špecifikované a konkretizované v texte v časti Výsledok – kontroly - Opis zistených nedostatkov.

#### **4. Návrh opatrení alebo odporúčení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku**

Opatrenie č. 1

Paragraf 41 ods. 4 Štatútu ohľadne menovania kronikára mesta dať do súladu s aktuálne platným zákonom č. 80 /1920 Sb.

Opatrenie č. 2

V súlade s § 41 ods. 5 Štatútu zabezpečiť schvaľovanie ročných zápisov v kronike mestským zastupiteľstvom.

Opatrenie č. 3

Zabezpečiť vedenie kroniky okrem úradného jazyku aj v jazyku, ktorý je schválený v § 41 ods. 1 Štatútu mesta Tornaľa.

#### **5. Záver**

Kontrolou boli zistené nedostatky v povinnej osobe a z uvedeného dôvodu bol vypracovaný návrh správy o výsledku kontroly, následne bola vypracovaná správa o výsledku kontroly.

Povinná osoba bola **oprávnená** predložiť v lehote **do 28.08.2017**

- písomné námietky k zisteným nedostatkom,
- navrhnutým odporúčaniam alebo opatreniam a
- k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku oprávnenej osobe.

Povinná osoba nepodala v stanovenej lehote písomné námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam alebo opatreniam, k lehote na predloženia písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Povinná osoba je povinná v lehote do 31.01.2018

- predložiť písomný zoznam splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Kontrola je skončená dňom zaslania správy povinnej osobe.

Dátum zaslania ( doručenia) správy povinnej osobe na oboznámenie: **30.08.2017**

Ing. Erika Gyórfiová  
hlavná kontrolórka mesta